

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioannis Malderi Episcopi Antverpiensis S.Th. quondam
Louanij Professoris Tractatus De Restrictionvm Mentalivm
Abvsv**

Malderen, Jan van

Antverpiæ

Capvt II. Scripturarum loci de hoc argumento.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41105

CAPVT II.

Scripturarum loci de hoc argumento.

VT viam struamus nostræ tractationi, per Scripturarum campos discurrentes, quædam colligemus quæ ad restrictionem mentalem videntur pertinere. Abraham Gen. 12. & 20. cum restrictione mentali videtur Saram dixisse sororem suam, & ipsa Abrahamum fratrem suam. Quod imitatus est Isaac cap. 26. & Iacob cap. 27. Michæas Propheta cap. 22. lib. 3. Regum in verbis illis: *Tradet eam Dominus in manus Regis.* Similiter Elifeus Propheta, consultus per Hazaëlem à Benadad Rege Syriæ ægrotante super conualescentia sua, respondit: *Vade, dic ei; Sanaberis.* vbi mentaliter videtur id restrinxisse, quantû erat ex vi morbi, quia quoad euentum occasionis per strangulationem, qua suffocatus fuit Rex ab ipso Hazaële, subiungit Propheta: *Porrò ostendit mihi Dominus quia morte morietur.* vt videre licet lib. 4. Reg. cap. 8. Neque enim recipiendum est quod quidam ex Hebræo legendum volunt, *vade, dic ei: Non viuens viues.* est enim error ex mendosè posita littera Aleph loco Vau, vt videre licet apud Tostatum in illum locum. Raphael Tob. 5. *Ex filijs Israel*

*Abraham
uxorem
suam dicit
esse sororē.*

*Michæas &
Elifeus
ambiguè
locuti.*

Raphael.

ego

*Ipsè Chri-
stus.* ego sum Azarias Anania filius. Ipsemet
Christus Dominus Marci 3. *De dic illa nemo
scit, neque filius hominis: vbi suppleuit, vt vo-
bis dicatur.* & Ioannis 7. *Non ascendam ad
festum: vbi suppleuit, manifestè.*

*Iudith no-
uies amphi-
bologia ho-
stes decipit.* Iudith cap. 10. & 11. multa videtur dicere
quæ non nisi restrictione mentali saluentur.
Primò, quando dicit se fugisse, eò quòd sci-
ret Bethuliam deprædandam. Secundò, se
dicit venisse vt indicet secreta Bethulie
Holoferni, & quomodo possit occupare
eam sine vllius viri amissione. Tertio, dicit
Holoferni quòd Deus rem perfectam cum
eo sit facturus si ipsam audierit, consilijque
ipsius verba fuerit secutus. Quarto, iurat per
Holofernem, Nabuchodonosori parere
homines & bestias agri. Quintò, dicit Holo-
fernem solum esse bonum in ditionibus
Monarchiæ Assyriorum. Sextò, dicit Israe-
litas certò tradendos, eò quòd sancta Dei
violare statueriat. Septimò, se nuntiaturam
dicit tempus quo inuadenda sit Bethulia.
Octauò, se ducturam Holofernem per me-
diam Ierusalem, & ipsum obtenturum to-
tum populum Israel, sicut oues pastore de-
stitutas. Nonò, cap. 12. cum sollicitaretur ad
illicita ab Holoferne per eunuchum, dicit se
facturam quod ei visum fuerit. Mater etiam
septem fratrum Machabæorum martyrum
vide-

DE ABVSU RESTRICT. MENT. 15
videtur mente aliquid suppleuisse, quando
2. Machab. 7. Antiocho promisit se suasu-
ram filio suo natu minimo. Harum & si-
milium Scripturarum explicationi lucem
adferet noster hic Tractatus, & vicissim do-
ctrina in eo tradita illustrabitur sacræ Scri-
pturæ istis exemplis.

C A P V T I I I.

Veterum Scriptorum sententia.

DIVVS Augustinus primus nobis sit, non
tempore, sed scriptorum suorum ac
doctrinæ vbertate & soliditate. Is Epistola 8.
quæ est ad B. Hieronymum, valdè improbat,
quòd dicatur in Libris sanctis aliquid esse
mendacium etiam officiosum in laudem
Dei, eò quòd Deus, qui Veritas est, mendacio
honorari non possit; & quòd totius Scriptu-
ræ concidat auctoritas, si in ea vel talia sint
mendacia officiosa. Restrictiones mentales
in casu certo differunt quidem à mendacio;
sed multum eleuat earum vsus auctoritatem
loquentis, præsertim quando eis vtitur apud
eos quibus notæ non fuerint certæ regulæ,
per quas constat quando his restrictionibus
vti liceat, & quando non liceat: nam quoad
istud, idem ferè incommodum parit restri-
ctio mentalis quòd mendacium; de quo
Augu-

*In Dei ver-
bo non po-
test esse
mendaciū.*

*Restrictio-
nes menta-
les auctori-
tatem lo-
quentis mi-
nuunt.*